

a királyi szembefordulni? Azt válaszoltam, hogy a helyőrség részéről ellenállásra nem kell számítani. Kérdezte ezután Beniczky, meg van-e minden tény az ellenkező állásponton állók letartóztatására? Erre válaszoltam az volt, hogy a Mária Terézia-laktanya legénysége c. célra készenlétben áll.

Lorenz százados vallomása

Az előző után ismerteti Lorenz százados vallomását. Ebben egy összefoglalásról van szó, amelyen többek között Szenkovicz Dénes főhadnagy és Beniczky is megjelentek. Ott megállapodás történt a királyi bejövetele esetén a Nádor-utcai laktanya legénységének leszerelésére. Beniczky arra nézve is megnyugtató kijelentést kért Szenkovicztól, hogy ha letartóztatások történnek, nem fognak a letartóztatással szigorúan bántani. Megállapodtak abban is, hogy ha a király bejön, felszólítják a kormányzót, hogy jelentkezzék nála.

Friedrich István a terrorról

Szünet után Bottlik József elnök megnyitja az ülést.

Friedrich István személyes kérdésben szólal fel. A tegnapi ülésen Rubinek István azt kiáltotta nekem, hogy a terrort én honosítottam meg. Olyan súlyos vád ez, hogy én ezt visszautasítás nélkül nem hagyhatom. Az ország színe előtt felszólítom Rubinek Istvánt, álljon elő bizonyítékaival és bizonyítsa be, hogy én honosítottam meg a terrort. Felkérem, hogy ha egyetlenegy esetet tud, egyetlen úgynevezett atrocitást, a melyben én akkor csak passzív résztvettem, illetve viselkedtem volna, mondja el. Valamennyien emlékszünk arra, hogy a diktatura bukása után minden elfogott kommunista átadtam a bíróságnak és még Korvin-Klein Ottót sem engedtem a Dunda dóbni. Velem tisztességes és becsületes emberek dolgoztak együtt és bár a másik államhatalom részéről igyekeztek őket megkörnyékezní, az én igazságügyminiszterem ezt a beavatkozást a legnagyobb undorral visszautasították. Nem tudom, miért akarja az én nevemhez fűzni a terrort, hiszen ő tudhatja, hogy a terror Szegeden született és Siófokon nevelkedett. (Nagy zaj.) Felkiáltások: Ugy van! Ugy van! azután Budapestén át a Duna-Tisza közére ment. Siófokon csak főpróbát tartottak, mint most a pécsi bevonulás előtt, a mikor három napos főpróba volt.

Szabóky Jenő: Amikor miniszterelnök volt, másképp beszélt!

Friedrich István: Ha a képviselő ur bármilyen adatot tud, úgy álljon elő vele, mert én visszautasítottam annak még a feltevését is, hogy én összeköttetésben álltam azokkal a dolgokkal, melyeknek egyik oldalán ott van az amnesztia mentő anyyala, míg a másik oldalán ott vannak a gajdesz-hősök. Rubinek István nagyon jól tudja, hogy a keresztény kurzus azért született meg, hogy a gazdasági életből leszorult keresztény polgártársaink javát szolgáljuk vele. Nagyon jól tudja azt is, hogy kik súlyosztották ezt az irányzatot kurzussá.

Elnök kéri a szónokot, hogy mindezeket az indennitás vitája alkalmával mondja el.

Friedrich István: Ugyanakkor, a mikor Magyarországon a terrorhoz folyamodtak, ugyanakkor hódoló iratokkal fordultak Svájcba Ötletéhez és nehéz pénzen Ötletége mellé titkos rendőröket állítottak, sőt követet is küldtek mellé. Mért állítja Rubinek általánosságban azt, amit állít? Hiszen alkalma volt neki konkrétumok felől is tájékozódni, ott ül mellette Nagyatádi! Nagyon jól tudjuk, hogy vattába akarták őt csomagolni és úgy akarták megölni. Én voltam az, aki megmentette Nagyatádi életét. (Nagyatádi igenlően jnt a fejével.) Bottlik elnök figyelmezteti, hogy maradjon a tárgynál.

Friedrich István: Én ellenzéki szerepet vállaltam, az én szereplésem nagy részét a vádlottak padján töltöttem, de tiltakozom az ellen, hogy az ellenzéki padokról engem kapcsolatba hozzanak a terrorról. A kormány lélek nélküli gépebbekkel és súlyosított ügyesekkel csinálja ezeket a dolgokat ugyanakkor, amikor összeköttetést tartott fent Ötletévével Gratz Gusztáv után.

Szünet után Rubinek István folytatja a jelentés megindokolását. — Andrassy Gyula gróf és társainak letartóztatása a tettenérés esetének fenforrásától eltekintve is indokolt volt, mert cselekményük oly jellegű, amely az ország belső rendjét, békéjét, jogrendjét a legnagyobb mértékben veszélyeztette. Mikor két olyan fontos jog kerül egymással szembe, mint a mentelmi jog és a kormány felelősségében rejlő kötelezettség, természetesen azt kell választani, a melynek elmulasztása helyrehozhatatlanabb és korrekívumokkal korrigálhatatlanabb hátrányt jelentene. A magyar kormány azért is élt az állam szükségjogán alapuló jogával, miután a nemzetgyűlés együtt nem volt és annak összehívása akadályokba ütközött. A védők beadványát illetően az a feljegyzés, hogy annak eldöntésére, hogy rendes vagy statárjális bíróság elé tartozik-e az ügy, a nemzetgyűlés nem illetékes. Kéri az előadói javaslat elfogadását.

Elnök: Rubinek István közbeszólását a képviselő ur miniszterelnökségének idejére vonatkoztatta. (Nagy zaj.)

Felkiáltások: Ezt nem mondta!

Friedrich István: Itt ül Vázsonyi képviselőtársam. Ő közelből látta azokat az eseményeket, én nem voltam Svájcban. Ő majd elmondja azt, amit ő látott. Mért félnek úgy az igazságtól? Önök adatokat kívántak, én adatokat akarok adni. Alljon fel Vázsonyi és mondja el, mit látott. Nagyon jól tudom, hogy Bánffy azt mondta már egy évvel ezelőt, hogy Albrechtet kell a trónra ültetni. Bánffy külügyminiszter mosolygva int a fejével: Nem mondtam!

Friedrich István: Amikor Nyugatmagyarországon jártam, felszólították az ottani lakosságot, hogy nyilvánítsa akaratát, hogy ez, meg ez legyen Nyugatmagyarország hercege. Hogy ki lesz ez a herceg, azt csak később fogják megnevezni, illetve nevet az iven kitölteni. Én nekem ehhez a terrorhoz semmi közöm. Én Östentburg ezredes urat....

Felkiáltások a kiszádapárton: Ország, nem ezredes!

Friedrich István: Ha arra jó volt a koronás király, hogy Mária Terézia rendet adjon, akkor arra is jó, hogy ezredeseket is kinevezzon. (Tetszés a baloldalon.)

Elnök kéri a szónokot, maradjon a tárgynál, különben megvonja a szót.

Friedrich István: Azzal a terrortal, amely az egyik oldalon Habsburg-ellenes, a másik oldalon Habsburg-párti, én nem azonosítom magamat. Itt van egy fénykép. Az egyik Hege-dűs Pál altábornagyot ábrázolja, a mint leteszi a királynak az esküt, a másik fénykép ugyanezt ábrázolja, de abban ez a rész ki van radirozva.

Gömbös Gyula: Saját maga kívánja ezt!

Friedrich István: Ebben azt látom, hogy nemcsak festeni és átfesteni tudnak, hanem nagyon jól tudnak fényképezni is. (Tetszés és taps a baloldalon és a középben.)

Tomcsányi tiltakozik

Tomcsányi igazságügyminiszter: Én ugyanazon a jogcímen szólalok fel, mint a képviselő ur és ugyanazt a felszólítást intézem a képviselő urhoz, hogy álljon ő elő az adatokkal, amelyekkel merészkedik.... (Nagy zaj.) Bethlen miniszterelnök az asztal veresét.... azt állítani, hogy a mostani igazságügyminiszterem nem olyan, mint a régi és mindig utasításra jár el.

Rupert Rezső: Kun Béla kedvence!

A lánchidi csata

Rubinek István: Friedrich a terror kezdetéről beszélt és azt Siófokról dotálta. Nagyon közel van hozzá ez a dátum. Én egy pár hónappal előbbre megyek, 1918 október végéig, arra a bizonyos lánchidi csatára. (Nagy zaj a baloldalon.)

Elnök a zajban Szilágyi Lajost kétszer rendreutasítja.

Csontos Imre: Ne beszéljen Szilágyi a kiszádapártról, mert őt is kiszádapárral választották meg!

Rubinek István: A lánchidi csata vezetője Friedrich volt. Kérdem, azonos-e a lánchidi csata Friedrich Ist-

vánja a mostani Friedrich István képviselővel? Ez pedig azért fontos megállapítás, mert az volt a megte-remítője Magyarországon a terrornak.

Weisz Konrad: Kérdezze meg a vezetőt, hogy ő hol állt akkor?

Rubinek István: Aki pedig a lánchidi csata vezetője, annak nevéhez fűződik Magyarországon a terror kezdete is. Friedrich mai beszéde is bizonyítja, hogy Magyarországon nincs terror.

Rassay és Bárczy

Rassay Károly: Ami személyemet illeti, ki kell jelentenem, hogy az igazságügyminisztériumot, valamint annak hatóságait hivatali szolgálatom tartama alatt soha semmiféle vád nem érthette. Én a terror vádját erről a helyről hivatali működésem tartamára elhárítom. Mi egyformán üldözünk minden büncselekményt, történt legyen az jobbról, vagy balról. Arra illetékes bíróság elé állítottuk azokat, akik ez ellen vétettek. Ugy a Siófokon, mint a Dunántulon elkövetett mindenféle büncselekmények ellen, a legközönségesebb rablógylkosságtól kezdve, eljártunk és a bűnösöket statárjális bíróság elé állítottuk megtorlás céljából.

Elnök: A képviselő urat senkisémm támadta meg személyében; nem értem, miért védekezik.

Rassay Károly: Mert azt mondták felőlem, hogy hivatali működésem alatt eltussoltunk terrorisztikus ügyeket.

Elnök: Bocsánat. Nem hallottam. Tessék beszélni!

Rassay Károly: Ki kell jelentenem, hogy voltak tényezők, akik az igazságügyi hatóságokat működésükben meggátolták, az igazságügyi eljáráshoz már annak nyomozati stádiumában behatoltak.

Bethlen visszautasítja a vádakot

Bethlen István gróf miniszterelnök: Amivel Friedrich képviselő ur foglalkozik, az a mesék és gyanúsítások birodalmába tartozik. Hozzászóltam már ahhoz, hogy ha az uraknak nincs igazuk, akkor propaganda-előadásokkal foglalkoznak. De azt a kijelentést, mintha az államhatalom egyik faktórára mult volna a büncselekmények meg nem torlása, a magam részéről mint perfid gyanúsítást a leghatározottabban visszautasítom. Én nagyon tiszteltetlek a szót, hogy az urak koncentrikus támadást akarnak intézni a kormányzó személye ellen.... (Nagy zaj az ellenzéken.)

Felkiáltások: Hazudik! Nem áll! Ez perfid gyanúsítás!

Bethlen miniszterelnök: .... és a kormányzó ur nagyrabecsült tisztelt személyét a sárba akarja lerántani. Ez azonban az uraknak nem fog sikerülni. (Nagy zaj az ellenzéken.)

Rassay Károly: Nem hagyjuk magunkat terrorizálni!

Rupert Rezső: Nincs joga, hogy bennünket gyanúsítson az, aki Rum-bold Attilának megkegyelmezett!

Ugron Gábor személyes kérdésben szólal fel. A miniszterelnök igen súlyos vádakkal illet bennünket. Határozottan állítom és vállalom a felelősséget, hogy sem baloldaltól, sem a legitimisták oldaláról egyetlen szó sem hangzott el a kormányzó ur személye ellen. (Folytonos zaj az ellenzéken. Szmracsányi, Dmich, Rupert, Weisz állandóan a padot verik.)

Friedrich István: Azt hiszi, hogy mindenkit terrorizálni fog?

Szilágyi Lajos: Oszlassa fel a nemzetgyűlést!

Ugron Gábor: Mi parlamentáris alapon akarjuk megbuktatni a rendszert és ezt a kormányzót, de egy lépést sem teszünk az ideiglenes államból ellen. Nekünk talájdönképen nem is a kormánnyal, hanem a kormányzati rendszerrel van bajunk. Vissza kell tehát utasítanom, hogy a miniszterelnök ur személyével igyekezzék fedezni.

Bethlen miniszterelnök: Én felelősztem magamnak, amit a képviselő urak mondtak. Azt mondták, hogy az államhatalom egy másik tényezője.... Bródy Ernő közbeszójt valamit.

Bethlen miniszterelnök: Azt mondták, hogy Siófokról indult ki a terror. Mjndebben azt látom, hogy itt egy akció folyik, amelyet nem mernek nyíltan bevállalni.

Rassay Károly: Ne gyanúsítsa!

Hegyeshalmy Lajos (Bárczy felé): Miért nem mondott le?

Bárczy István: Nem volt parlamentáris kormány!

Rassay Károly (Hegyeshalmy felé): Amikor ezek az urak kiszabadultak, tisztelt miniszter ur, az már az amnesztia-rendelet alatt történt, tehát az ön minisztersége alatt!

Elnök: Ez nem tartozik a személyes kérdéshez. (Nagy zaj.) Kérem a képviselő urat, tessék szavait befejezni.

Kiss Menyhért közbeszójt.

Dinich Vidor: Eső lesz! Már megérezte!

Elnök: A szót most Friedrich képviselő urnak adom meg személyes megtámadtatás címén, de kérem, hogy szigorúan a személyes megtámadtatás terén maradjon.

Friedrich István: Az igazságügyminiszter arra szólított fel, hogy én bizonyítsam azt az állítást, hogy ő utasításra cselekszik. Én nem foglalkoztam az igazságügyminiszter személyével, én az én minisztertársaimról beszéltem, nem pedig a miniszter urról. Rubinek képviselő ur szavaira vonatkozólag kérem, hogy miért nem jött elő tényekkel, amikor a vádlottak padján ültem és kiderült az igazság? Mindenért, amit csináltam, vállalom a felelősséget. A lánchidi csatánál is ott voltam.

Bárczy István Hegyeshalmy kereskedelmi miniszter ur azt kérdezte tőlem, hogy miért nem mondtam le. Két okból. Először, mert mi nem voltunk normális kormány, hanem koncentrációs kormány, amely parlament nélkül kormányzott. A felelősség levonásának módja is meg volt tehát nehezítve. A gyilkosságok ügyekben a minisztérium a nyomozást minden alkalommal megindította, de azok az akkori fővezérség révén már a nyomozati stádiumban megszüntették.

Bethlen miniszterelnök: Igenis, itt egy akció folyik. Vallják be őszintén és akkor majd mi állunk elébe!

Az elnök ekkor Somogyi Istvánt szólítja fel, hogy adja elő kisebbségi különvéleményét. Az ellenzéken azonban zajos felkiáltások hangzanak: Szünetet kérünk! Közben Bottlik elhagyja az elnöki emelvényt. Helyét Gaál Gaszton veszi át. Mikor látja, hogy az ellenzék távozóban van, szünetet rendel el.

Délután fél kettőkor nyitja meg Gaál Gaszton újból az ülést. Friedrich István személyes megtámadtatás címén kér szót, de az elnök nem adia meg, mert Somogyit már felszólította.

Somogyi István: A mentelmi bizottság előadója már órákhosszat fejtegette itt az ügy minden momentumát. Nekem épenigy elő kell adnom a másik véleményét. Kérem a Ház hozzájárulását, hogy holnap mondhassam el beszédemet.

Elnök szavazásra teszi fel a kérést. A Ház Somogyi kéréséhez hozzájárul.

Friedrich István személyes megtámadtatás címén kér szót.

Elnök: Kinek a nyilatkozatára kíván reflektálni?

Friedrich István: A miniszterelnök urnak kívánok felelni, akinek velem szemben használt hangját egyszeren visszautasítom. Ezzel a hanggal nem lehet tényeket megváltoztatni. Nekem az imponálna, ha a miniszterelnök, vagy az igazságügyminiszter ur ide-tenné az aktákat a Ház asztalára és bebizonyítaná, hogy Friedrich István tévedett. Akkor lennék olyan loyális, hogy felállnék és bocsánatot kérnék. De mert tudom, hogy igazat mondtam, egy betűt sem vonok vissza abból, amit kijelentettem.

Dánér Béla: Mondja meg, milyen aktákat hozzon ide?!

Bródy Ernő: Mi van Somogyi Béla gyilkosaival?!

Dánér Béla személyes kérdésben szólal fel, majd elnök indítványára elhatározza a Ház, hogy legközelebbi ülését holnap tartja, napirendje a mentelmi bizottság jelentésével és a kormányprogram vitájával. Ülés vége háromnegyed háromkor.

Téli kabát szövetek
Feldheim Dezsőnél (Frohner-ház)

Vételkényszer nélkül mindenki saját érdekében tekintse meg

FELDHEIM DEZSŐ
minden igényt kielégítő posztógyári lerakatát
Piac-utca 67. - (Frohner-ház)

Raktára: Bel- és külföldi gyártmányu téli kabát, felöltő, öltöny és csizmanadrág-szövetek, :: női kosztümkelmék és szabókellékek
Eladás nagyban és kicsinyben!!

Agyonlöttek a volt török nagyvezérrel

Berlin, dec. 8. Mint a lapok Rómából jelentik, Said Ali pasát, a volt nagyvezért és a török parlament elnökét agyonlöttek. Amikor a pasa késő este kocsijában hazahajtatott villájába, egy ismeretlen férfi odafurakodott a kocsihoz és rálőtt a volt nagyvezérre, aki szörnyet halt. A gyilkost, aki — úgy látszik — örmény, haladéktalanul elmenekült.

A Csokonai-kör ügyei

Rendkívül látogatott ülést tartott ma délután a Csokonai-kör választmánya Pap Károly dr. alelnök elnöklése alatt.

Az ülésnek legfontosabb tárgya volt a megüresedett tisztviselői állásokra való jelölés. A kör még májusban bizottságot küldött ki Lang Nándor dr. vezetésével a jelölés megejtése végett. E bizottság a boldogult emlékü Géresi Kálmán elhunytával megüresedett elnöki tisztségre Pap Károly dr-t, a magyar irodalom tanárát, a körnek eddig buzgó alelnökét jelölte, akit a közgyűlés bizonyára egyhangulag fog megválasztani. Az így megüresedett egyik alelnöki állásra (a másikat Oláh Gábor tölti be) a választmány Körösi Kálmán dr. körüli ügyését, a Csokonai-kultusz lelkes ápolóját ajánlja a közgyűlésnek, az ő helyét, a körüli ügyességét Kölcsey Sándor dr.-ral kívánja betölteni. — Papp Ferenc dr., a körnek tavaly választott titkára másnemű és rendkívüli elfoglaltságánál fogva lemondott, titkárnak a választmány Debreczeni Ferenc ref. gimn. tanárt jelölte.

A Sárvary Lőrinc elhunytával, akinek érdemeit a mai ülés jegyzőkönyvbe foglalta, a megüresedett választmányi tagsági helyet Baja Mihály ref. lelkésszel, kedvelt költővel kívánják betölteni.

A választmány hálás köszönettel és nagy elismeréssel fogadta özv. Kovács B. Gyuláné Sárvary Róza urnő ajándékát, Csokonai atyjának eredeti naplóját, valamint özv. Géresi Kálmáné urnőnek férje emlékére küldött 2000 koronás adományát. Az ajándék és adomány viszonzásul a választmány mindkét urnőt a kör alapító tagjai közé iktatta. A választmány helyeslőleg vette tudomásul az elnökségnek a Dante-emlékünnepre vonatkozólag tett lépéseit. A minden tekintetben előkészített és fényes sikerűnek ígérkező ünnep f. hó 17-re, szombatra volt kitűzve, de mint-hogy aznap és a rákövetkező vasárnap a „Magyar asszonyok nemzeti szövetsége” tartja debreceni szervezkedő gyűléseit, a kör Dante-ünnepé néhány napi halasztást szenved.

A választmány még számos jelentést meghallgatott és több folyó ügyet elintézett, de a napirend egyik legfontosabb tárgyát, az alapszabályok átdolgozását kénytelen volt máskorra, a jövő héten tartandó folytatós választmányi ülésre halasztani.

Sopronban 14-én lesz a népszavazás

Sopron, dec. 9. A soproni szövetségközi tábornoki bizottság Sopron városában a népszavazást december 14-re, Sopron környékére pedig december 16-ra tűzte ki.

Sopron, dec. 8. A népszavazás alatt a Sopronban karhatalmi szolgálatot teljesítő entente-katonaság első szállítmánya az éjszaka érkezett Sopronba Bécsen keresztül, 37 tiszt és egy század olasz legénység jött Sopronba, ahol a 18-as honvédelkanyában helyezték el őket.

Páris, dec. 9. (Havas.) Egy londoni hivatalos jelentés szerint Sopronba megérkezett az a

brit csapat, amelyet Oppelmből rendelték oda.

A Reuter-iroda értesülése szerint Ausztria és Magyarország felelősek azért, hogy a népszavazás tartama alatt a határok zárva maradjanak.

Sopron, dec. 8. Ma délelőtt egy szavazó bizottság szállt ki Kopházán. Amikor a kopházai lakosság megtudta, hogy a bizottságban egy osztrák delegátus van, fenyegetőleg lépett fel az osztrák delegátussal szemben. A magyar delegátusnak sikerült az osztrák delegátust a feldühödött tömeg bántalmazásától megóvnia.

DOLLÁR és mindenféle idegen pénzt a legdrágábban vásárol, idegen kifizetéseket legelőnyösebben eszüközöl **RANKAI** bankiroda, Bégenfeld-tér 6. Telefon 209.

A budapesti tőzsde

Zürichi zárlat: 0.65

Budapest, dec. 9.

Az értéktőzsde az üzletlenség jegyében folyt le. Az első félidőben alig volt kötés. Az irányzat ellenyult és jóval a szerdai záróárfolyamok alatt jegyezték a kurzusokat. Magyar Hítel 1970—10, Osztrák Hítel 1000—40, Jelzálogbank 335—05, Leszámitoló 740—45, Hazai bank 610—20, Angol-magyar 780—75, Magyar-olasz 305—15, Keresk. bank 7050—100, Ált. takarékt. 970—50, Pesti hazai 24250—750, Borsod-Misk. 3500—350, Concordia 2500—400, Bpesti gőzm. 5800—6000, Gizella 2625—75, Hungária 2350—450, Viktória 15700—16000, Beocsini 6500—200, Bánya és kohó 5300—800, Drasche 4500—450, Ált. köszén 11300—700, Salgó 5700—500, Urikányi 6250—400, Ganz-Danub. 35400—500, Ganz-vill. 5850—700, Rima 2860—720, M. Acél 3050—2900, Schlick 1100—10, Lipták 538—20, Láng 1450, Brassói 3775—600, Hazai faterm. 2375—250, Nasici 19900—18800, Magyar erdő 1090—100, Országos faterm. 1350—15, Ljchigi 790—50, Klotild 3725—625, Karton 2350, Izzó 5750—625, Papír 3300—225, Spodium 2700—500, Cukor 17000—500, Lámpa 2875, Östern. 920—880, Gummi 3575—275, Telefon 4600—350, Adria 7500—200, Atlantica 3125—2925, Közuti 980—1005, Déli-vasut 1410—350, Levante 7100—6900, Államvasut 3550—375, Trust 2125—2025.

A valutapiac az alacsonyabb zürichi árfolyamjegyzés dacára is üzletlensé, csendes és lanyha. Napoleon 2900—2890, Font 3220—3230, Dallár 785—759, Francia frank 61—58.50, Márka 4.16—4.08, Lira 33.25—32.75, Romanov 50—45, Lei 5.95—5.73, Sokol 9.15—9.—, Svájci frank 152—149.—, Kor.-dinár 11.50—10.90, Bécsi 13.50—12 ötvölcad, Lengyel márka 22.50—23.

Az utőtőzsde a bécsi lanyha hírekre teljesen üzletlensé. Rima 2725, Salgó 5525, Államvasut 3375, Magyar Hítel 1920, O.-Fa 1290, Lipták 526—20. — A valutapiac alig volt kötés. Dollár 748, Lei 570, Sokol 8.93, Osztr. ezres 15 háromnyolcad, tízezres 12 háromnyolcad, Márka 4.12—4.14, Svájci 145—146, Lira 31.—, Francia frank 58, Font 3100, Ezüst korona 36.50—38, Ezüst forint 95—98.

Zürichi devizák

Zürich, dec. 9. (Zárlat.) Berlin 2.70, Hollandia 186.50, New-York 518, London 21.24, Páris 40.—, Milano 22.80, Prága 5.80, Budapest 0.65, Zágráb 2.—, Varsó 0.15, Bécs 0.16, Osztrák lebely. 0.10.

Megkezdődött a nagy karácsonyi vásár!

u. m. bőrkabát, szőrme- és gazdász kabát, hosszú fekete és színes téli kabát, legdivatosabb férfi-, fiu- és gyermekruhák
dus választékban, legolcsóbb szabott árak mellett vásárolhat
Gerő Ernőnél DEBRECZEN, PIAC-UTCA 69. szám (Megyeházzal szemben)

Osztenburg tüdőgyulladásban megbetegedett

Budapest, dec. 9. A királypuccs után letartóztatott Osztenburg őrnagy a fogságban tüdőgyulladásba esett. Védőjének kérését, hogy kórházba szállítsák, nem teljesítették, hanem külön berendezett cellában Balogh dr. orvos ezredes kezeli. A beteget családja kivánságára Korányi Sándor báró orvostanár is meglátogatta.

Női és férfikalapokat

a legszebben
3 NAP ALATT
csak a PIAC-UTCA

HIREK

— Vasárnapi istentiszteletek a református templomokban: a Nagytemplomban d. e. 10 órakor prédikál Kustár Dániel vallásitanító lelkész, d. u. 5 órakor Konrad Zoltán h.-lelkész, a Kjstemplomban d. e. 9 órakor Konrad Zoltán h.-lelkész, d. e. 11 órakor dr. Révész Imre lelkész, d. u. 2 órakor Marton Sándor s.-lelkész, a Kosuth-utcai templomban d. e. 10 órakor Felker János s.-lelkész, d. u. 5 órakor Baka Béla s.-lelkész, az Árpádtérj templomban d. e. 10 órakor Szoboszlai László theologus, d. u. 2 órakor Kiss Andor s.-lelkész, az ispotályi templomban d. e. 10 órakor Szele György lelkész, a pallagi gazdasági akadémián d. e. fél 10 órakor Uray Sándor lelkész, a homokkerti imaházban d. e. 10 órakor Kovács János vallásitanító lelkész, a városi szegényházban d. e. 10 órakor Varga Jenő s.-lelkész.

A Vasárnapi iskolák uira megnyílnak: a Dóczy-intézetben d. e. 9 órakor, Kossuth-utca 75. sz. alatt d. e. 9 órakor, a Nőegyleti Árvaházban d. e. 9 órakor, a Pacsirta-utcai iskolában d. e. 9 órakor, a Leány-utcai iskolában d. e. 9 órakor, a Diakonjssza-Otthonban d. e. 9 órakor, a Kollégium I. kapu, földszint, balra 5. sz. ajtó d. e. 11 órakor, a homokkerti imaházban d. e. 11 órakor, a Csap-utcai leányiskolában d. u. 2 órakor, az Eötvös-utcai iskolában d. u. 2 órakor tartanak. A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetelén (Kollégium, I. kapu, földszint, balra 5. sz. ajtó) vasárnap d. u. fél 4 órakor bibliai magyaráz Uray Sándor lelkész.

— Vásáry István dr. tanácsnok a városok kongresszusának előadója. Részletesen ismertették már Vásáry István dr. városi tanácsnok hatalmas memorandumát, amelyben a városi törvény hibáit, a városok mellőzését és tisztviselőik igazságtalan hátrahelyezését. A memorandumot a város közgyűlése teljes egészében magáévá tette a kormányhoz intézett feliratában, amelynek pártolására az összes városokat megkereste. Most pedig az a kitüntetés érte Vásáry tanácsnokot, hogy a városok kongresszusa a városok és tisztviselőik helyzetéről tartandó anketján az előadói tisztet ruházta rá. A tanács ma örömmel vette tudomásul a Vásáry tanácsnokot ért kitüntetést és őt a városok kongresszusára a város képviselőjeül hivatalosan is delegálta.

— Használt fehérneműjét újjalakítja a fehérnemű üzem. Arany János-utca 15.

Terménytőzsde

A mai terménytőzsde változatlan árak mellett tartott volt. A zab és árpa lanyhultak. Repcében a tartózkodó kereslet folytán az árak 100 koronával estek.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 2250—75, egyéb 2240—60, rozs 1475—500, árpa 1675—725, sörárpa 1800—900, köles 1650—725, zab 1500—550, tengeri 1825—850, repce 29—30, kárpa 1000*1030.

Előfordult kötések: Buza 2 vagon 2190, ab állomás, egy vagon 2200, ab állomás, 5 vagon 2215, ab állomás, rozs egy vagon 1475, ab állomás, 5 vagon 1575, ab állomás, 45 mázsa 1475, ab állomás, 5 vagon 1472 és fél, ab Budapest, árpa egy vagon 1625, ab állomás, egy vagon 1735, ab Budapest, zab 30 mázsa 1550, ab Kőbánya, egy vagon 1500, ab Budapest, tengeri egy vagon 1800, ab állomás, egy vagon 1800, ab állomás, két vagon 1800, ab állomás.

A liszt és őrelemények piacán a cseh beviteli illeték miatt, amelyet állítólag kilogramonként 1 koronára emelnek fel, a helyzet bizonytalan. Liszt 0-ás 8325—850. A korpát erősen keresik. Egy vagon 1025, ab Budapest, egy vagon 1000, ab Budapest.

Női kabatra Velour

minden színben, bundahuzat, téli kabát, öltönytösvet nagy választékban kapható, dncára az áremelhedésnek igen jutányosan

Fischer Adolf és fia cégnél, PIAC-UTCA 61. SZ.

LEGSZEBB KALAPOK FRANK EDENEL.

Figyeljen az árakra!

csak a

karácsonyi vásár

tartama alatt érvényes az

Apollo divatruházban.

Piac-u. 67. Miklós-u. sarok.

Téli kabát és ruha velourok	R 890-től
Angol öltöny-szövetek	800
Finom női ruhászövetek	300
Bársonyok és selymek	350
Férfi ingek	400
Női ingek	250
Női garnitúrák	450
Vásznak és zseferek	100
Barchet és fienelek	90
Kötött blazok gyapjuból	800
Kötött kabát-garnitúrák	2000
Kötött sapkásai	500
Harisnyák	50

feljebb. Ajándékoknak alkalmas pipere cikkek is nagy választékban kaphatók.

— Elkészült az 1922-es költségvetés. A számvevőség bejelentette a tanácsnak, hogy az 1922. évi költségvetési előirányzat elkészült. A tanács kimondta, hogy szombattól kezdve a költségvetési előirányzat a számvevőségnek közszemlére teendő ki.

— **Polgár Dániel dr. meghalt.** Általános mély részvételt keltett ma Debreczen előkelő társadalmában a debreczeni ügyvédi kar egyik legképzettebb, közszeretben álló tagjának, Polgár Dániel dr.-nak pár napi betegség után bekövetkezett tragikus halála. Polgár Dániel dr. pár nap előtt egy vámospécsi körvadászatról betegesen érkezett haza. Orvosai tüdő és veselobot állapotot találtak meg, de amint később kiderült, husmérgezést is kapott a vadászatot követően. Szívós életére dacára nem tudott megbirkózni a betegségekkel: ma délután elhunyt. Mély és osztatlan részvételt keltett halála nemcsak az ügyvédi karban, hanem az egész város társadalmában. A polgári életben egyenes jellemű, nagy szakképzettségű, kötelességtudású mindenképp megnyert számára. Mint tartalékos százados az egész háborút végigharcolta. Halálát felesége, három gyermeke, nővére, özv. Zih Sándorné, az ismert író és kiterjedt rokonság gyászolja. A család a következő gyászjelentést adta ki:

A legnagyobb fájdalomtól porig sújtva tudatjuk, hogy a legjobbját, szerető édes apát, gondos testvér, vő, sógor, nagybácsi és rokon dr. Polgár Dániel ügyvéd f. hó 9-én éjjel 2 órakor, életének 44-ik, legboldogabb házasságának 11-ik évében, 6 hónapi súlyos szenvedés után elhunyt. Drága halottunk földi hamvait f. hó 11-én délután 11 órakor fogjuk Arany János-utca 58. számú házuktól, a református egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth-utcai sarkon örök nyugalomra helyezni. Debreczen, 1921 december hó 9. Drága lelked szeretete lelkiünknek örök kincse marad! — Bánatos özvegye: dr. Polgár Dánielné sz. buzafalvi Szobonya Jolán. Gyermekei: Barnuka, Lolika és Danika. Apósa: buzafalvi Szobonya Bertalan. Testvérei: Róza férjével Zih Gézával, Teruska özv. Zih Sándorné gyermekeivel, István nevelő Zöld Jolánnal és gyermekeivel. Sógorai és sógorai: buzafalvi Szobonya Pál nevelő Zámbo Ilonkával és gyermekeivel, Nemes Lajos nevelő Szobonya Ilonkával és gyermekeivel, buzafalvi Szobonya Árpád nevelő Péczely Paulával és gyermekeivel, özv. Polgár Imréné gyermekeivel. Elhalt testvérének gyermekei: Kiss Sándor nevelő, Kiss Emms férjével és gyermekeivel, Kiss Ilona férjével. Nagybátyja: Fodor József nevelő és leányával. A temetést Fehértói Béla temetk. int. (Debreczen, Degenfeld-tér 4. szám.) rendezi.

— **Varrógépek, írógépek, orvosi műszerek.** National-kasszák, minden mechanikai dolgot szakszerűen javítanak Molnár Testvérek, Egyház-tér. Telefon 727.

Baltazár püspök a liberálistaságról

Budapest, dec. 9. Az Erzsébetvárosi Kör helyiségében ma este vacsorára ültek össze a Józsefváros polgárai s asszonyai. Megjelent Baltazár Dezső dr. püspök is, akit nagy ünneplésben részesítettek. Baich dr. és Kazay László dr. méltatták színi nem akaró ovációk közt a püspök érdemeit. Amikor a püspök szólásra emelkedett, percekig nem tudott szóhoz jutni az orkányszerű élienzéstől. Baltazár püspök nagyszabású beszédében többek közt ezeket mondta:

— **A liberálistaságot nem lehet figyelmen kívül hagyni az emberi haladás szempontjából.** — Csak az agyak forradalmi megújulása állíthatja szembe a liberális és keresztény világnézetet. **A liberálistaság egyetemes építő erő, a keresztényiség egyetemes szabadság és a kettőt egy harmadik egyetemes eszme egyesíti: a humanizmus, az emberbaráti szeretet.** Ma Kain módjára intézik el a konkurrens társat. **A keresztényiség a szabadság világproklamációja és nem alacsonyítható le a politika eszközzévé. Ma a liberálistaságnak kell megvédeni a tiszta keresztényiséget.** Ha igaz az, amit egy politikus katona, vagy egy katona-politikus, vagy külön államfő (Zajos felkiáltások: Gömbös! A kamarilla!) állít, hogy a liberálistaság a zsidók privilégiuma, akkor eggyel több okunk van arra, hogy a zsidósággal karöltve építsük fel Magyarországot romjainból.

A rendkívül nagyhatású beszéd után Drózdly Győző szólalt még fel.

— **Endrő P. Mancsi kiállítása.** A Kereskedelmi Csarnok helyiségeiben holnap délután 10 órakor nyitja meg Endrő P. Mancsi, a tehetséges, fiatal festő és szobrász művész képeiből, szobraiból és cserepeiből rendezett kollektív kiállítását. A kiállítás iránt már előzőleg nagy érdeklődés mutatkozott, ami biztosítja a fiatal tehetség bemutatkozásának a legjobb sikert. A kiállítás délután 10 órától 1-ig és délután 3 órától 5-ig látogatható.

— **A debreczeni kereskedelmi és iparkamara** e hó 15-én csütörtökön délután fél 4 órakor rendes közgyűlést tart.

— **Észrevették a földgázt.** Debreczen határában, a Mátán, Ebesen és Elepen már nagyvonalon jelentkezett a földgáz, az Elepen olyan mennyiségben, hogy az ottani iskolát már régebb óta e földgázzal fűtik és világítják. A városi tanács ma szükségességnek mondta ki, hogy ezek a földgázneműk alaposabban megvizsgáltsanak és megállapítsák, hogy azt az ingyen anyagot nem lehetne-e fűtésre és világításra rendszeresen használni. A vizsgálat megtartására valószínűleg a nagyalföldi bányakutató kirendeltséget kéri fel. Mindenesetre öröndetes, hogy végre hivatalosan is tudomásul vették, hogy Debreczen határában földgáz és általában metángázak jelentkeztek. Remélhető, hogy ez a hivatalos érdeklődés rövidesen gyakorlati elhatározásokat fog eredményezni.

— **Értesítés.** A kereskedelmi miniszter ur a vasárnap délutáni munkaszünetet a fényképezésre is kiterjesztette és így felvételek vasárnaponként csak déli 12 óráig eszközölhetők. Kérjük tehát a n. é. közönséget ezen körülményt figyelembe venni és a vasárnapra határozott fényképezést a délelőtti órákban végeztetni sziveskedjen. Egyébként minden más ünnep napokon és ünnep hétfőjén a műtérme egész nap nyitva vannak. Tisztelettel: a debreczeni fényképező.

— **Die Dame decemberi száma** megjelent s kapható Hegedüs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében Debreczen, Piac-u. 34. sz.

— **Baja Mihály a Petőfi-társaságban.** Baja Mihályt a debreczeni közönség nemcsak mint papot, hanem mint költőt is jól ismeri. A kitünő költő-pap a Csokonai-körben ez év elején is zajos sikert aratott. Vasárnap, e hó 11-én a Petőfi-társaság előtt fog megjelenni Baja Mihály, nem ugyan személyesen, hanem Szávay Gyula főtitkár által képviselve. Szávay ugyanis a Petőfi-társaság vasárnapján Bajánál fogja bemutatni, amelyek bizonyára kedvező fogadtatásra fognak találni.

— **A világítási vállalat munkásainak és nem állandósított alkalmazottainak illetmény- és fizetésrendezésére** a kiküldött bizottság által készített javaslatot a tanács ma heves vita után elfogadta és kimondta, hogy az évi 1.200.000 koronát kitevő emelést november 1-ig visszamenőleg folyósítja.

— **Beiratkozások a debreczeni egyetemre.** A debreczeni m. kir. Tisza tudományegyetem mind a négy (hit tudományi, jogi, orvosi és bölcsészeti) karán rendes beiratkozások az 1921—22. tanév II. felére 1922. évi január hó 7-én kezdődnek és bezárólag január 19-ig tartanak. Utólagos beiratkozásra engedélyt február 10-ig az illetékes kari dékán, február 18-ig bezárólag az egyetem rektora adhat.

— **A vén cigány halála.** Tragikus módon hunyt el tegnap délután Erzsébet-utca 69. szám alatti lakásán Csihi Kálmán 72 éves népzeneész. Az öreg zenész, aki az utóbbi időben gyakran elszédült, tegnap lakásának udvarán elesett és fejét belevágta az udvar kövezetébe. Hozzá tartozói csak egy óra múlva vették észre a szerencsétlenséget, amikor már kiszenvédett.

— **Tévedésből marólugot ivott.** A mentők tegnap súlyos belső sérülésekkel szállították be a belgyógyászati klinikára Taka László 9 éves gyermekét, aki szüleinek Perces-u. 3. szám alatti lakásán tévedésből marólugot ivott. A szerencsétlenül járt gyermek állapota rendkívül súlyos.

— **Karácsonyi vásár.** Női szörme bundák, boa garnitúrák saját készítményűi, Végh szőme-áruházába, Piac-utca 4.

— **Menekültek figyelmébe.** A városi erdőgazdaság értesítése szerint februárig íát adni nem tud. Kivánságra a befizetett fél öl fák árát e hó 12-től kezdődőleg visszafizetjük. Menekültügyi kirendeltség.

— **Dr. Hausner és Danzinger** fogászati műtérmet Bethlen-u. 12. szám alá helyezte át.

— **Menyasszonyi képek,** családi, csoport és gyermekfelvételek izléses beállításban, legfinomabb kivitelben készülnek Liener Béla fényképésznel, Csapó-utca 1. sz. Műtérme állandóan fűtve van.

— **Bőr-butorokat** festek és javítok. Szántó kárpitós, Zugó-utca. Telefon 11—19.

— **Gyors- és gépirónót,** aki teljes gyakorlattal bír, keres a Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Ferencz József ut 34. sz.

— **Színházi és alkalmi ruhákat** kifogástalanul fest, tisztít Koncz, Debreczen, Arany János-utca 10.

— **Szőnyegek, függönyök,** ágy- és asztalterítők, pokrócok, stb. a legolcsóbb árakban Horn és Erdélyi szőnyegházában, Debreczen, Kossuth-utca 19.

— **Férfi és női,** szőrmével, teveszőrrel, bőrrel bélelt keztyűk, gumminadrágtartók, fűzők, antilop, szarvasbőr, triko és kötött keztyűk érkeztek Vitáriushoz, Piac-utca 16. Alföldi-palota.

— **Gramofonok,** eufonok, lemezújdonságok, varrógépek nagy választékban. — Gramofonok, varrógépek szakszerű javítása Molnár Testvéreknel, Nagytemplomnál. Telefon 727.

— **Férfi** fehérneműt és völgényi kelengyét hozott kelmékből mérték után a legjobban és legolcsóbban készíti a Fehérnemű üzem, Arany János-utca 15.

— **Moskovits uridivat szalon.** Állandóan angol szövetek rak-táron. Hatvan-utca 5.

— **Brillánsért,** aranyért és ezüstért magas árat fizet Weisz aranyműves és ékszerész, Püspöki palota.

— **Előnyös feltételekkel,** törlesztésre is készit fogkoronákat, műfogakat, töméseket Brüll fogmütérme, Piac-u. 72.

FELDHEIM és WEISZ

olesó és jó szövetek

kizárólagos raktára

PIACZ-UTCA 73. SZ.

SZÍNHÁZ.

Színházi Iroda hírei:

— Szombaton C) bérletben Hamlet kerül színre.

— **Pánik a városban,** kalandortörténet 7 felvonásban, Budapest szenzációja, ma 5, 7 és 9 órakor a Vigszínház-mozgóban.

— **Ugrás a repülőgépről a gyorsvonatra!** Látható ma a Vigszínház-mozgóban.

— **Pánik a városban,** kalandortörténetben csodás produktiok, páratlanul izgalmas jelenetek.

— **Odele asszony vétké,** társadalmi dráma 6 felvonásban, párisi Gaumont-film, Emmy Lynn

és a Comedie Francaise művészeinek felülmúlhatlan játéka, a meglepően érdekes téma és a gyönyörű rendezés és fotográfia felejtethetlenné teszik ezt a filmet. Bemutatja ma és holnap az Apolló.

Sokat fog kacagni és gondját felejtí a Vigszínház-mozgóban „Chapleín a háremben” című 2 felvonásos amerikai burleszken.

Jön Danton! a francia forradalom! Emil Jamingsal! a szezon legnagyobb, legszebb és legjobb slágere!

Gunnar Tolnaes, a világhírű nordisk-színész hétfőn az Apollóban a „Tengerszemű hölgy” című 6 felvonásos drámában játssza a főszerepet.

Odette asszony vetke, társadalmi dráma 6 felvonásban, csak 16 éven felüliek nézhetik.

SPORT.

Birkózás. Felkérem a DVSC. birkózó szakosztály tagjait. (Markovics, Moskovits, Mészáros, Nagy L., B. Nagy, Balogh, Offra I., Csomós, Hamza, Simon, Szoboszlai, Lakatos, Valkovits, Offra II., Pázmándi, Nagy M., Szarvas Ambrus, Pászti, Jaulvetter, Tompa, Tamássy, Kovács, Takács, Nagy A. és Higyed) hogy a házi versenyre való tekintettel szombaton este 6 órára a máv. műhely nagytermében feltétlenül jelenjenek meg. Zih előadó.

Ha Budapestre jön, ne mulassza el
VARGA cégnél Kossuth Lajos-utca 11. kőtött és szövött áru különlegességeit megtekinteni és az új szabadalmazott „OSETA” harisnyát vásárolni. Egy pár „Oseta” harisnya 2 másik pár harisnyát pótol.

Bélyegzőgyár és vésőintézet
PAULO I.
Telefon: 13-65

„KÜRTI” CIPÓKRÉM
Elsőrangú békebeli minőségben ismét kapható minden jobb üzletben. Magyarországi egyed-árság **FLEISCHER MÓR.**
Központi iroda Debrecze, Hatvan-u. 38

Legszébb **karácsonyi ajándékot**
„FRICZI”
KALAPSZALONBAN
szerezheti be, Városházával szemben!!!

GYŐZÖDJÖN MEG!
Brilliansért, aranyért
a legmagasabb árt fizetém.
GRITSCH ékszerkereskedő
Verbőcei-u. 2. sz. (Parkamara.)

Kötött, szövött és bőr legnagyobb választékban
Schön Sándornál
DEBRECZEN, Piac-utca 14., Csapó-utca sarok

Belvárosi Cipőáruházban
vásárolhat a legjobban és legolcsóbban **férfi- női- és gyermekcipőket** szigoruan szabott árak mellett.
PIAC-U. 34. Főposta mellett. TELEFON 823.

Import száraz **bükkhasáb tűzifa**
azonnali szállításra kapható vagon-tételekben is bármily mennyiségben
LÖWINGER MÓR
tűzifakereskedőnél
József kir. herceg-utca 43. sz.
TELEFON 121.

WEISZ FERENC
asztalosmester
Margit-fürdőtelep. Bejárat a Bérczy- és Fürdő-utca is. Margit-fürdő és o István-malom közt. o

10-89 TELEFON 10-89
Készít:

Műbutorokat, egyszerű butorokat. ooo
KÜLÖNLEGES és egyszerű zománcozott és festett butorokat.
Üzlet- és iroda-berendezéseket, valamint e szakbavágó mindennemű munkálatokat. ooo
Fényezett bálósobák raktáron.

Ocska vasat, rozet
és mindennemű fémlet legmagasabb árért veszek Kovácsoknak használható becserelek. Nagyobb tételért vidékre megyek.
Steiner, Eötvös-utca 110.

Rózsá-áruházban
megkezdődött a **karácsonyi vásár**

Leszállított árakon eladásra kerülnek:
Gyermek köpenyek 600 K-tól
Női velour kabátok 3900 K-tól
Leányka télikabátok 1400 K-tól
Fekete posztó kabátok 2500-tól

Divat szőrmés kabátok, sücs-árak, — boák, — tricó- és szövétruhák tulhalmozott raktár miatt most már rendkívül mérsékelt árban kaphatók!!!
Férfi- vagy női téli kabátba való komplett szőrmehézés 1000 korona, míg a készlet tart!

Megnyílt a **„HUNYADI”** butoráruház!
Arany János-utca 10. sz.
Tulajdonosok:
Kovács Gyula és Kovács Mibály

Sapkakészítés!
férfi- és fiu sapkák szőrméből, vagy bármilyen kelméből, ugyszintén diák egyensapkák 24 órán belül készülnek
SZÉCHENYI-UTCA 16. KERESZTÉPÜLET.

Weiszberger Mihály
Széchenyi-utca 27. Softó-iskolája.
Automobilok, motorok javító műhelye

ELEKTRA
elektrotechnikai vállalat. Cégtulajdonos Gold Sándor Villanyvilágítás, motorok, csengő berendezéseket, javításokat legjutányosabban készit. DEBRECZEN,
Hatvan-utca 2. l. em.

Megszűnik a Csapó-utca 16. szám alatti cipő-üzem.
Raktáron lévő női, gyermek- és posztócipők, gyermek eszímák áron alul eladatnak.

Wien, Berlin, Bukarest Prága,
és a világ minden részébe legolcsóbban, legpontosabban utalja át kifizetéseit!!!
MARKOVITS
BANKÜZLETE
PIAC-UTCA 63. szám alatt, az udvarban
TELEFON: 565.

Karácsonyi és Ujévi nagy vásár!
a **BRÜLL ERNŐ** divatházában
Piac-utca 29.
Kis Debreczen szálloda alatt. (Városházával szemben.)

Gyönyörű skót schottis szövetek	198— K
Mosott madapolan schiffon	130— „
Ruhabőrnyok minden színben	415— „
140 cm. angol férfi szövetek sima és mintás	222— „
Schweizli női himzett ingek	215— „
80 cm. békebeli cosmanosi zsinór barchet	175— „
Női Madelra mellények	130— „
Férfi zetiríngek külön gallérral	230— „
Férfi vászon zsebkendők	45— „
Sport flanelek gyönyörű kivitelben	110— „
Egész finom férfi zokni	50— 101
Női fekete és színes harisnyák	60— „
Horgolt selyem nyakkendők	95— „
Francia köper alsónadrág	360— „
Női reform tricó bugyik	250— „
Kieth alsó szoknyák	600— „
Törökös finom selyem kendők	425— „
Férfi flaneling két gallérral	40— „
Kockás posztó scháll kendők	395— „

Továbbá ágyneműek, ágygarnturák, finom kosztüme kelmék, creppdechinek, Damast garnturák, kerí és kávé abroszok, türrüközök, szalvéták, lepedő-ágynemű, ing bugyigó vásznak és schiffonok a legolcsóbb árban kaphatók.
Cégre tessék figyelni!

Száraz tűzifa
felaprítva és hasáb állapotban valamint **Tőzegszén**
házhöz szállítva ::megrendelhető::
Kemény fatelepen
Pesti-u. 2. Telefon 13-95

ÉLESZTŐ
karácsonyra bármilyen mennyiségben kapható!
Gschwindt élesztőgyár
főraktárában,
HUNYADI-U.
17. Telefon 8-18.

Import köszén faszén tűzifa
állandóan raktáron a legolcsóbb napi áron kapható
Gabányi Sándor utóda
tűzifa és szénnyakkereskedőnél
Csapó-u. 28. Telefon 449.

Bérautók
igen előnyös árban bárhová s minden időben kaphatók!
RECORD
Autóforgalmi Vállalat
DEBRECZEN
Telefon 498. Timár-u. 38.
Hivatalos benzín- és olajállomás.
Benzin 32 korona literenként

Autófuvarozási vállalat

Biztos járatu luxus autók a nap bármely órájában, éjjel is a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll. - Ipartelepünkön mindennemű gépek javítását és autogén hegesztését eszközölünk

VÉRTESY TESTVÉREK
HATVAN-UTCA 53. TELEFON INTERURRÁN 934.

Ij. Altmann Hermann

Csapó-utca 11. és
Degenfeld-tér 8.

Kut mellett, bent az udvarban Rőtös rövidáru, kész munkáingek, lábravalók legolcsóbb árban kaphatók. - Köztisztviselőknél árendamény. - Postai küldeményeket pontosan eszközölünk :: ::

Legizlésesebb

női kalapok

állandóan választékban.
Filz kalapok
minden színben
400K-tól följebb

Monusna kalapszalagjában

Darabos-utca 35. - Átalakítások 150 kor-tól kezdve.

Kövár és Altmann

szücsök, Piac-utca 42.

Bármilyen szücs munkákat legújabb divat szerint jutányosan készítünk. :: ::

Ház eladó

több lakásból álló
Csók-utca 3.

szám alatt. Felvilágosítást házgondok ad

Karácsonyi olcsó árjegyzék

Friedmann Ignác és fiai cégnél
Piac 65. Turul-cipőüzlettel szemben

Női és leány felöltő hosszú	1200 K-tól
Gyermekkabátok	600 K-tól
Costümök divatos, színes	1100 K-tól
Pongyolák, jó mosó	480 K-tól
Aljak	450 K-tól
Blousok	300 K-tól

Női és férfi-fehérművek, szörme boák és műfok, menyasszonyi kelengyék, kosztümök, ruhaszövetek, selymek, hársnyok, flanellek, barchettek, vásznak, chiffonok, kötött kabátok, sapkák, nyakcsálak, hársnyak, keztyűk, szwetterek, nyakkendők, gallérok legolcsóbb árban szerezhetők be

Belföldi és porosz kőszén, koks és tűzifa

szobafűtésre és üzemek részére állandóan kapható:

Schuschitzky János és Társa cégnél

Debrecen, Iroda Szent Anna-u. 7. Telefon 1248. Telep Ispoty-u. 19. Telefon 1262.

Németországból érkezett eredeti festőanyaggal

hővezető és hővezető felülettel

lelelősséggel fest a

:: Központi ::

Kelmefestő Intézet

Üzlet:

VARGA-UTCA 1.

(Iparbank palota)

Gyártelep:

Varga-utca 28. sz.

Műszorfestés. Vegytisztítás

:: Kelmefestés ::

OLAJMALOM!

Mindennemű

OLAJOS MAGVAT

igen előnyös feltételek mellett feldolgozás végett elfogad a

Hajdumegyei Vasöntő és gépolajmalom

Ujvárost-ut. Telefon 14-01

APRÓ HIRDETESEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 15 korona, minden további szó 1-50 kor, Vasár- és ünneppnapokon 10 szög 20 korona, minden további szó 2 korona. Vasár- és ünneppnapokon 10 szög 20 korona, minden további szó 2 korona. Vasár- és ünneppnapokon 10 szög 20 korona, minden további szó 2 korona.

POSTA.

Uradaiban intézői állást nyerhetne 40 év körüli uriember honosulás által. Felvilágosítás nyerhető a kiadóban.

VÉTEL.

Aranyat, hámisfogakat, briliánsokat a legmagasabb napi árban veszek **Schiffmann** ókszerész, Piac-u. 67. Frohner-szálloda. épület.

Vöröszet, olmot, cint legmagasabb napi áron vásárol Mándoki rézműves, Arany János-utca 13.

ELADÁS.

Liszt és hüvelyes árúk a legolcsóbb napi árban Politzer Jakabnál, Bethlen- és Fűvészkert-utca sarok.

Halók, ebédlők, diványok legolcsóbban beszerezhetők Piac-utca 83., az udvarban

Paplanvarrodámban minden szakmabeli munkát készítek szépen, jutányosan. Kész árúk állandóan raktáron. Debreceni, Kossuth-utca 11.

Krisch Károly cserépkályharaktár, Debrecen, Piac-utca 89. Telefon 12-18. Vállal cserépkályhák átrakását, tisztítását, javítását, falburkolati munkákat is.

Eladó 42-es férfi csizma és nadrág, ágy- és asztalterítők, nikkel kályhavédők, női és leánykabát, képek, lámpagolyó, cipők, papucs, linoleum, ágy elő való bőrök. Cím a kiadóban.

Eladó többféle új és használt kocsik. Neuländer kocsigyár.

Transmissióhoz való két felső kerék eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Modern, villanyerőre berendezett kocsigyárban

a legkényesebb izléseket is módomban van kielégíteni. Új kocsikból állandó raktár. - Megrendeléseket elfogadok. Ocskákat becserelek és veszek. - Javításokat elvállalok. **NEULÄNDER** kocsigyára Debrecen, Erzsébet-u. 28. Telefonszám 11-47.

TÜZIFA

métermázsánként felaprítva telepen 225 K, hazaszállítva 240 K. Szobafűtésre alkalmas **darabos kőszén** telepen 225 K, hazaszállítva 240 K. Szobafűtésre és ipari célokra azonnal házhoz szállít az **UNIO** tüzfatelep r.-t. Ispotytelep 1. sz. :: Telefon 779.

Steier alma-vásár

nagyan és kicsinyben, Stauter sajtok, desszertek, - Pischinger torták, csokoládék, cukorkák, tea, - dió, mák, iriss lüge és szőlő legolcsóbb árban

Schön, Piac-u. 6.

Próbababa vászonból eladó. Cím a kiadóban.

Utazóbunda eladó. Cím a kiadóban

Alkalmi vétel! Gyönyörű - sziliszkinplüss egész hosszú női kabát alkalmi áron eladó! Cím a kiadóban.

Pianinót megvételre keresek. Cím a kiadóban.

Forgalmas helyen levő fűszer- és vaskereskedés - házai együtt Balmazújvároson, Debreceni-utca 8. szám alatt azonnal eladó. Ertekezetheti: dr. Sebők Ernő úrnál Debrecen. Arany János-utca 2. sz.

KERESLET.

Üveget bármily mennyiségben veszek. Simonffy-u. 56.

Aranyat, ezüstöt, briliánsat, zálogcédulát vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, 1. emelet.

Kifutó fiu felvétetik

a Debreceni Független Újság kiadóhivatalában, Piac-utca 49. szám.

Keresek egy irodai kisasszonyt, ki kereskedelmi végzet. Ugyanott egy kovács segéd felvétetik, ki tüzéből tud dolgozni. Neuländer kocsigyár, Erzsébet-u. 28.

Két magános nő házmesteri állást vállal. Cím: Simonffy-ut 17.

Nőtlen malomhivatalnok, ki ily minőségben már működött, keresetlik mielőbbi belépésre Ajánlatok bizonyítványmásokkal, melyek vissza nem küldetnek. - Hengermalom r.-t. Fűzesgyarmat (Békésmegye) címre küldendők.

Segéd fűszer engrosban jártas, fölvetetik Grünberger és Glück fűszernagykereskedésében.

Angró vagy detail rőtös kereskedéshez társat keresek. Alkalmas üzlet helyiség van. Cím a kiadóban.

Könyvelő, lehetőleg mérlegképes, nőtlen keresetlik - mielőbbi belépésre. Ajánlatok bizonyítványmásokkal, melyek vissza nem küldetnek. Grósz Béla Fűzesgyarmat (Békésmegye) címre küldendők Gabona és malomszakmában jártasok előnyben részesülnek.

VEGYES.

Pillsirozást, gouveirozást - harangszoknyából is készít Farkas Bella, Arany János-utca 20.

Villamos berendezéseket legolcsóbban készít Weisz villanyszerelési vállalat. Petőfi-tér 7. Telefon 1295.

Legolcsóbban fest, tisztít mindenféle férfi- és női ruhane-műeket, gyász esetén 24 óra alatti. Weisz ruhafestő, Arany János-utca 9.

Új villamos vasalókat, főzőlapokat egy évi javításoknál fél évi jótállással készít és szállít Földvári Debreceni I. elektrotechnikai gyár, Széchenyi-utca 55. Telefon 168.

Nagyobb létepesi díjat, egy szoba konyhas lakást adnék modern 2 szobás lakásért. Cím a kiadóban.

Eladó! sürgősen egy emeletes ház

elköltögettes ház zés vétett a városnak legjobb utcájában, a főtérhez közel, két utcára nyíló 6 szobás lakás, fürdőszoba, központi fűtéssel és mellékhelyiségekkel. Vétel esetén ezen lakás azonnal beköltözhető. Ezenkívül még 5 szobás és 4 szobás, két 3 szobás, egy 2 szobás. Villanyvilágítás és gázvilágítás. Világos és sötét pincék vízvezetékkel. Igen jutányos árban megvehető. Bővebbek megtudhatók **TARR MIHÁLY** irodájában, Király-utca 2. sz. alatt.

Felelős szerkesztő:

Dr. HEGEDÜS LORANT

Kiadó:

HEGEDÜS ÉS SANDOR irodalmi és nyomdai részv. társ.